

Konvencija o pravu mjerodavnom za određena prava u pogledu vrijednosnih papira koje drže posrednici*

Države potpisnice ove Konvencije,

Svjesne neodložne stvarne potrebe na rastućem globalnom financijskom tržištu za pružanjem pravne sigurnosti i predvidljivosti u pogledu prava mjerodavnog za vrijednosne papire koji su danas uobičajeno držani putem klirinških sustava i sustava poravnanja ili od strane drugih posrednika,

Svjesne važnosti umanjenja pravnog rizika, sistemičkog rizika i s time povezanih troškova u svezi s prekograničnim transakcijama što uključuju vrijednosne papire koje drži posrednik kako bi pospješili međunarodni tijek kapitala i pristup tržištima kapitala,

Želeći uspostaviti zajedničke odredbe o pravu mjerodavnom za vrijednosne papire koje drži posrednik koje bi bile blagotvorne svim državama bez obzira na razinu njihova gospodarskog razvoja,

Uvažavajući da "pristup mjesta odnosnog posrednika" (PRIMA), kako je isti određen ugovorom o računu s posrednicima, pruža potrebitu pravnu sigurnost i predvidljivost,

Odlučile su zaključiti Konvenciju u tom smislu, i usuglasile su se u pogledu sljedećih odredbi:

GLAVA I. – DEFINICIJE I POLJE PRIMJENE

Članak 1. Definicije i tumačenja

1. U ovoj Konvenciji:

- a) "vrijednosni papiri" su bilo kakve dionice, obveznice ili drugi financijski instrumenti ili financijska imovina (različita od gotovine), ili bilo koje pravo u pogledu istih;
- b) "račun vrijednosnih papira" je račun što ga vodi posrednik na koji vrijednosni papir može biti upisan ili s njega brisan;
- c) "posrednik" je osoba koja, u okviru poslovanja ili druge redovne djelatnosti, vodi račune vrijednosnih papira samo za druge ili i za druge i za svoj račun, i u tom svojstvu djeluje;
- d) "imatelj računa" je osoba u čije ime posrednik vodi račun vrijednosnih papira;

---

* Neslužbeni prijevod od strane mr. sc. Ivane Kunda, dipl. iur., asistentice na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Rijeci, u Hrvatskoj (Unofficial translation by mr. sc. Ivana Kunda, dipl. iur., Assistant at the Private International Law Department of the University of Rijeka Faculty of Law, Croatia).

- e) "ugovor o računu" je, u svezi s računom vrijednosnih papira, ugovor s odnosnim posrednikom koji uređuje taj račun vrijednosnih papira;
- f) "vrijednosni papiri koje drži posrednik" su prava imatelja računa koja proizlaze iz upisa vrijednosnih papira na račun vrijednosnih papira;
- g) "odnosni posrednik" je posrednik koji vodi račun vrijednosnih papira za imatelja računa;
- h) "raspolaganje" je bilo koji prijenos prava vlasništva bezuvjetno ili s naslova osiguranja tražbine, kao i bilo koje zasnivanje prava radi osiguranja tražbine, bez obzira uključuje li ono predaju u posjed ili ne;
- i) "perfekcija" je okončanje svih radnji potrebnih da bi raspolaganje proizvelo učinke spram svih osoba koje nisu stranke tog raspolaganja;
- j) "ured" je, u svezi s posrednikom, poslovni nastan u kojem se obavljaju bilo koje poslovne djelatnosti posrednika, izuzev onog poslovnog nastana namijenjenog samo privremenom obavljanju poslovne djelatnosti i onog poslovnog nastana svake druge osobe različite od posrednika;
- k) "stečajni postupak" je kolektivni sudski ili upravni postupak, uključujući i privremeni postupak, u kojem su dužnikova imovina i odnosi podvrgnuti upravljanju ili nadzoru od strane suda ili drugog nadležnog tijela u svrhu reorganizacije ili likvidacije;
- l) "stečajni upravitelj" je osoba ovlaštena upravljati reorganizacijom ili likvidacijom, kao i ona osoba koja je privremeno ovlaštena, i uključuje dužnika kojem nisu oduzeta prava ako je to dozvoljeno prema mjerodavnom pravu za stečaj;
- m) "nejedinstvena država" je država unutar koje dvije ili više teritorijalnih jedinica te države, ili ta država i jedna ili više njezinih teritorijalnih jedinica, imaju vlastita pravna pravila u pogledu bilo kojih pitanja iz članka 2. stavka 1.;
- n) "pisan" je onaj zapis podataka (uključujući i podatke priopćene putem prijenosa na daljinu) koji je u materijalnom ili drugom obliku i koji je moguće i naknadno reproducirati u materijalnom obliku.

2. Za svrhe ove Konvencije raspolaganje vrijednosnim papirima koje drži posrednik uključuje:

- a) raspolaganje računom vrijednosnih papira;
- b) raspolaganje u korist posrednika imatelja računa;
- c) zakonsko založno pravo u korist posrednika imatelja računa u pogledu bilo kojeg potraživanja proizašlog u svezi s vođenjem i upravljanjem računom vrijednosnih papira.

3. Osoba se ne smatra posrednikom za svrhe ove Konvencije samo iz razloga što:

- a) djeluje kao agent upisa ili prijenosa za izdavatelja vrijednosnih papira; ili
- b) u svojim vlastitim upisnicima vrši upise podataka o vrijednosnim papirima upisanima na račune vrijednosnih papira koje vodi posrednik u ime drugih osoba za koje djeluje kao upravitelj ili agent ili na drugi način u isključivo administrativnom svojstvu.

4. Izuzev u slučajevima iz stavka 5., osoba se, za svrhe ove Konvencije, smatra posrednikom u svezi s vrijednosnim papirima upisanima na račune vrijednosnih papira a koje ta osoba vodi u svojstvu središnje depozitarne agencije za vrijednosne papire ili koji su na drugi način prenosivi na temelju upisa s jednog na drugi račun vrijednosnih papira koje ta osoba vodi.

5. U svezi s vrijednosnim papirima koji su upisani na račune vrijednosnih papira što ih vodi osoba u svojstvu upravljača sustavom za držanje i prijenos takvih vrijednosnih papira u knjige izdavatelja ili druge knjige koje predstavljaju prvenstveni upisnik prava na tim vrijednosnim papirima spram izdavatelja, država ugovornica prema čijem pravu su ti vrijednosni papiri izdani može, u bilo koje vrijeme, dati izjavu da se osoba koja upravlja tim sustavom ne smatra posrednikom za svrhe ove Konvencije.

Članak 2. Polje primjene Konvencije i doseg mjerodavnog prava

1. Ova Konvencija određuje pravo mjerodavno za sljedeća pitanja u pogledu vrijednosnih papira koje drže posrednici:

- a) pravna priroda prava koja proizlaze iz upisa vrijednosnog papira na račun vrijednosnih papira i učinci tih prava spram posrednika i trećih osoba;
- b) prava priroda raspolaganja vrijednosnim papirima koje drži posrednik i učinci tih raspolaganja spram posrednika i trećih osoba;
- c) uvjeti, ukoliko ih ima, za perfekciju raspolaganja vrijednosnim papirima koje drži posrednik;
- d) ima li pravo neke osobe u pogledu vrijednosnih papira koje drže posrednici učinak gašenja prava druge osobe ili prednost pred pravom druge osobe;
- e) obveze posrednika, ukoliko ih ima, spram osobe različite od imatelja računa koja ističe pravo u pogledu vrijednosnih papira koje drži posrednik, a koje je pravo u suprotnosti s onime imatelja računa ili druge osobe;
- f) uvjeti, ukoliko ih ima, u svezi s ostvarenjem prava u pogledu vrijednosnih papira koje drži posrednik,
- g) obuhvaća li raspolaganje vrijednosnim papirima koje drži posrednik i pravo na dividende, prihode, ili druge oblike raspodjele, ili na isplatu, naknadu za prijenos ili druge naknade.

2. Ova Konvencija određuje pravo mjerodavno za pitanja navedena u stavku 1. u svezi s raspolaganjem vrijednosnim papirima ili pravom na vrijednosne papire koje drži posrednik čak i kada su prava koja proizlaze iz upisa tih vrijednosnih papira na račun vrijednosnih papira, utvrđena u skladu sa stavkom 1. točkom a), ugovorne prirode.

3. Izuzev u slučajevima iz stavka 2., ova Konvencija ne određuje pravo mjerodavno za:

- a) prava i obveze koji proizlaze iz upisa vrijednosnih papira na račun vrijednosnih papira u onoj mjeri u kojoj su ta prava ili obveze isključivo ugovorne ili na drugi način isključivo osobne prirode;

- b) ugovorna ili osobna prava i obveze stranaka na raspolaganje vrijednosnim papirima koje drži posrednik; ili
- c) prava i obveze izdavatelja vrijednosnih papira ili izdavateljeva agenta upisa ili prijenosa, bilo spram imatelja vrijednosnih papira ili bilo koje druge osobe.

Članak 3. Međunarodno obilježje

Ova Konvencija primjenjuje se u svim slučajevima koji uključuju sukob između prava različitih država.

GLAVA II. – MJERODAVNO PRAVO

Članak 4. Primarno pravilo

1. Pravo mjerodavno za sva pitanja navedena u članku 2. stavku 1. je pravo na snazi u državi koja je izričito ugovorena u ugovoru o računu kao država čije je pravo mjerodavno za ugovor o računu, ili, ako ugovor o računu izričito predviđa da je za sva ta pitanja mjerodavno drugo pravo, tada to drugo pravo. Pravo određeno u skladu s ovom odredbom primjenjuje se samo ukoliko odnosni posrednik ima, u vrijeme zaključenja ugovora, ured u toj državi, koji:

- a) samostalno ili zajedno s drugim uredima odnosnog posrednika ili s drugim osobama koje djeluju za odnosnog posrednika u toj ili drugoj državi:
  - i) provodi ili nadzire upise na račun vrijednosnih papira;
  - ii) obavlja plaćanja ili korporativne radnje vezane za vrijednosne papire koje drži posrednik; ili
  - iii) na drugi način sudjeluje u poslovnoj ili drugoj redovnoj djelatnosti vođenja računa vrijednosnih papira; ili
- b) čija je istovjetnost, kao onoga koji vodi račune vrijednosnih papira u toj državi, utvrđena putem broja računa, bankovnog koda ili drugog posebnog načina utvrđivanja istovjetnosti.

2. Za svrhe stavka 1. točke a), ured ne sudjeluje u poslovnoj ili drugoj redovnoj djelatnosti vođenja računa vrijednosnih papira:

- a) samo stoga što je to mjesto gdje se nalazi tehnologija koja podržava vođenje knjiga ili obradu podataka za račune vrijednosnih papira;
- b) samo stoga što je to mjesto gdje se nalazi ili koristi pozivni centar za komunikaciju s imateljima računa;
- c) samo stoga što je to mjesto gdje se organizira pošta u svezi s računima vrijednosnih papira ili nalaze spisi ili pismohrana; ili
- d) ako sudjeluje jedino u funkciji predstavljanja ili administrativnoj funkciji, različitoj od onih u svezi s otvaranjem ili vođenjem računa vrijednosnih papira, i nema ovlaštenje donijeti bilo kakvu obvezujuću odluku u pogledu zaključenja bilo kojeg ugovora o računu.

3. U pogledu raspolaganja od strane imatelja računa vrijednosnim papirima koje drži određeni posrednik u korist tog posrednika, bez obzira vodi li ili ne taj posrednik račun vrijednosnih papira u svojim vlastitim knjigama za koje je on imatelj računa, za svrhe ove Konvencije:

- a) taj posrednik je odnosni posrednik;
- b) ugovor o računu između imatelja računa i tog posrednika je odnosni ugovor o računu;
- c) račun o vrijednosnim papirima za svrhe članka 5. stavaka 2. i 3. je račun vrijednosnih papira na koje su vrijednosni papiri bili upisani neposredno prije raspolaganja.

Članak 5. Podredna pravila

1. Ako mjerodavno pravo nije određeno prema članku 4., ali je izričito i nedvosmisleno navedeno u pisanom ugovoru o računu da je odnosni posrednik zaključio ugovor o računu putem određenog ureda, pravo mjerodavno za pitanja navedena u članku 2. stavku 1. je pravo na snazi u državi, ili teritorijalnoj jedinici nejedinstvene države, u kojoj se tada nalazio taj ured, pod uvjetom da je taj ured tada udovoljavao zahtjevu navedenom u drugoj rečenici članka 4. stavka 1. Pri utvrđivanju je li ili nije u ugovoru o računu izričito i nedvosmisleno navedeno da je odnosni posrednik zaključio ugovor o računu putem određenog ureda, ne uzimaju se u obzir sljedeće okolnosti:

- a) odredba koja predviđa da se obavijesti ili druga pismena odnosnom posredniku moraju ili mogu dostaviti u tom uredu;
- b) odredba koja predviđa da se pravni postupci protiv odnosnog posrednika moraju ili mogu pokrenuti u određenoj državi ili određenoj teritorijalnoj jedinici nejedinstvene države;
- c) odredba koja predviđa da odnosni posrednik iz tog ureda mora ili može dostaviti bilo koju izjavu ili drugo pismeno;
- d) odredba koja predviđa da odnosni posrednik iz tog ureda mora ili može pružiti bilo koju uslugu;
- e) odredba koja predviđa da se bilo koja radnja ili djelatnost može ili mora provesti ili izvršiti od strane odnosnog posrednika u tom uredu.

2. Ako mjerodavno pravo nije određeno prema stavku 1., mjerodavno je pravo na snazi u državi, ili teritorijalnoj jedinici nejedinstvene države, prema kojem je odnosni posrednik osnovan ili na drugi način organiziran u vrijeme kada je zaključen pisani ugovor o računu ili, ako takav ugovor ne postoji, u vrijeme kada je račun vrijednosnih papira bio otvoren. Ako je, međutim, odnosni posrednik osnovan ili na drugi način organiziran prema pravu nejedinstvene države a ne prema pravu jedne od njezinih teritorijalnih jedinica, mjerodavno je pravo na snazi u teritorijalnoj jedinici te nejedinstvene države u kojoj odnosni posrednik ima svoj poslovni nastan, ili, ako odnosni posrednik ima više od jednog poslovnog nastana, njegov glavni poslovni

nastan, u vrijeme kada je zaključen pisani ugovor o računu ili, ako takav ugovor ne postoji, u vrijeme kada je račun vrijednosnih papira bio otvoren.

3. Ako mjerodavno pravo nije određeno prema stavku 1. ili stavku 2., mjerodavno je pravo na snazi u državi, ili teritorijalnoj jedinici nejedinstvene države, u kojoj odnosni posrednik ima svoj poslovni nastan, ili, ako odnosni posrednik ima više od jednog poslovnog nastana, svoj glavni poslovni nastan, u vrijeme kada je zaključen pisani ugovor o računu ili, ako takav ugovor ne postoji, u vrijeme kada je račun vrijednosnih papira bio otvoren.

Članak 6. Čimbenici koje valja zanemariti

Pri određivanju mjerodavnog prava u skladu s ovom Konvencijom, ne uzimaju se u obzir sljedeći čimbenici:

- a) mjesto gdje je izdavatelj vrijednosnih papira osnovan ili na drugi način organiziran ili gdje ima svoje upisano sjedište ili upisani ured, središnju upravu ili mjesto ili glavni poslovni nastan;
- b) mjesto gdje se nalaze isprave o vrijednosnim papirima ili isprave koje predstavljaju dokaz postojanja vrijednosnih papira;
- c) mjesto gdje se vodi upisnik imatelja vrijednosnih papira, bilo od strane ili u ime i za račun izdavatelja vrijednosnih papira;
- d) mjesto gdje se nalazi bilo koji posrednik različit od odnosnog posrednika.

Članak 7. Zaštita prava uslijed primjene mjerodavnog prava

1. Ovaj članak primjenjuje se ako je ugovor o računu izmijenjen na način da je došlo do promjene mjerodavnog prava prema ovoj Konvenciji.

2. U ovom članku:

- a) “novo pravo” je pravo mjerodavno prema ovoj Konvenciji nakon promjene;
- b) “staro pravo” je pravo mjerodavno prema ovoj Konvenciji prije promjene.

3. Izuzev u slučajevima iz stavka 4., novo pravo mjerodavno je za sva pitanja navedena u članku 2. stavku 1.

4. Izuzev u pogledu osobe koja je pristala na promjenu prava, staro pravo nastavlja biti mjerodavno za:

- a) postojanje prava na vrijednosnim papirima koje drži posrednik stečenog prije promjene prava i perfekciju raspolaganja tim vrijednosnim papirima poduzetog prije promjene prava;
- b) u pogledu prava na vrijednosnim papirima koje drži posrednik stečenog prije promjene prava:

- i) pravnu prirodu i učinke takvog prava spram odnosnog posrednika i bilo koje stranke raspolaganja tim vrijednosnim papirima poduzetog prije promjene prava;
  - ii) pravnu prirodu i učinke takvih prava spram osoba koje su nakon promjene prava zaplijenile vrijednosne papire;
  - iii) utvrđenje svih pitanja navedenih u članku 2. stavku 1. u pogledu stečajnog upravitelja u stečajnom postupku otvorenom nakon promjene prava;
- c) prvenstvo između stranaka čija prava su stečena prije promjene prava.

5. Stavak 4. točka c) ne priječi primjenu novog prava na pitanje prvenstva onog prava koje je stečeno prema starom pravu, ali je postalo perfektno prema novom pravu.

Članak 8. Stečaj

1. Neovisno o otvaranju stečajnog postupka, pravo mjerodavno prema ovoj Konvenciji primjenjuje se na sva pitanja navedena u članku 2. stavku 1. u pogledu bilo kojeg događaja koji se zbio prije otvaranja tog stečajnog postupka.

2. Ništa u ovoj Konvenciji ne utječe na primjenu bilo kojeg materijalnog ili postupovnog stečajnog pravila, uključujući pravila u svezi s:

- a) poretkom kategorija potraživanja ili ništavosti raspolaganja izvršenog bez obzira na pravila o razdoblju sumnje ili prijenosa na štetu vjerovnika; ili
- b) služenjem svojim pravom nakon otvaranja stečajnog postupka.

GLAVA III. – OPĆE ODREDBE

Članak 9. Opća primjena Konvencije

Ova Konvencija primjenjuje se bez obzira je li mjerodavno pravo države ugovornice ili neugovornice.

Članak 10. Isključenje upućivanja na kolizijska pravila (renvoi)

U ovoj Konvenciji, pojam “pravo” znači pravo na snazi u određenoj državi koje je različito od njezinih kolizijskih pravila.

Članak 11. Javni poredak i međunarodno prisilna pravila

1. Primjena prava određenog prema ovoj Konvenciji može biti odbijena samo ako bi učinci njegove primjene bili očito suprotni javnom poretku države suda.

2. Ova Konvencija ne priječi primjenu onih odredbi prava države suda koje, bez obzira na pravo određeno kolizijskim pravilima, moraju biti primijenjene čak i na situacije s međunarodnim obilježjem.

3. Ovaj članak ne dopušta primjenu odredbi prava države suda koje nameću uvjete u pogledu perfekcije ili u svezi s prvenstvom među suprotstavljenim pravima, izuzev u slučaju kada je pravo države suda ujedno i pravo mjerodavno prema ovoj Konvenciji.

Članak 12. Određivanje mjerodavnog prava kod nejedinstvenih država

1. Ako su se imatelj računa i odnosni posrednik usuglasili u pogledu prava određene teritorijalne jedinice neke nejedinstvene države:

- a) pozivanje na "državu" u prvoj rečenici članka 4. stavka 1. je pozivanje na tu teritorijalnu jedinicu;
- b) pozivanje na "tu državu" u drugoj rečenici članka 4. stavka 1. je pozivanje na samu nejedinstvenu državu.

2. Pri primjeni ove Konvencije:

- a) pravo na snazi u teritorijalnoj jedinici nejedinstvene države uključuje i pravo te jedinice i pravo te nejedinstvene države u mjeri u kojoj je primjenjivo na tu jedinicu;
- b) ako, za pitanje perfekcije temeljem javne prijave, knjiženja ili upisa, pravo na snazi u teritorijalnoj jedinici nejedinstvene države određuje mjerodavnim pravo neke druge teritorijalne jedinice te države, pravo te druge teritorijalne jedinice mjerodavno je za to pitanje.

3. Nejedinstvena država može, u vrijeme potpisivanja, potvrđivanja, prihvaćanja, pristanka ili pristupa, dati izjavu da, ako je prema članku 5. mjerodavno pravo te nejedinstvene države ili jedne od njezinih teritorijalnih jedinica, unutarnja kolizijska pravila na snazi u toj nejedinstvenoj državi određuju primjenjuju li se materijalna pravila prava te nejedinstvene države ili određene teritorijalne jedinice te nejedinstvene države. Nejedinstvena država koja da takvu izjavu dužna je priopćiti podatke u svezi sa sadržajem tih unutarnjih kolizijskih pravila Stalnom uredu Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu.

4. Nejedinstvena država može, u bilo koje vrijeme, dati izjavu da, ako je prema članku 4. mjerodavno pravo jedne od teritorijalnih jedinica, se pravo te teritorijalne jedinice primjenjuje isključivo ako odnosni posrednik ima ured unutar te teritorijalne jedinice koji udovoljava zahtjevu navedenom u drugoj rečenici članka 4. stavka 1. Takva izjava ne proizvodi učinak spram raspolaganja poduzetih prije nego li je ta izjava stupila na snagu.

Članak 13. Ujednačeno tumačenje

Pri tumačenju ove Konvencije valja voditi računa o njezinom međunarodnom obilježju i potrebi za pospješivanjem ujednačenosti u njezinoj primjeni.

Članak 14. Preispitivanje provedbe Konvencije u praksi

Glavni tajnik Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu u redovnim vremenskim razmacima saziva Posebno povjerenstvo radi preispitivanja provedbe ove Konvencije u praksi i radi razmatranja jesu li poželjne bilo kakve izmjene ove Konvencije.

GLAVA IV. – PRIJELAZNE ODREDBE

Članak 15. Prvenstvo između predkonvencijskih i postkonvencijskih prava

U državi ugovornici, pravo mjerodavno prema ovoj Konvenciji određuje ima li pravo neke osobe na vrijednosnim papirima koje drži posrednik, koje je stečeno nakon što je ova Konvencija stupila na snagu u odnosu na tu državu, učinak gubitka prava druge osobe stečenog prije nego li je ova Konvencija stupila na snagu u odnosu na tu državu ili prvenstvo spram takvog prava druge osobe.

Članak 16. Predkonvencijski ugovori o računu i računi vrijednosnih papira

1. Pozivanje u ovoj Konvenciji na ugovor o računu uključuje ugovor o računu koji je zaključen prije nego li je ova Konvencija stupila na snagu u skladu s člankom 19. stavkom 1. Pozivanje u ovoj Konvenciji na račune vrijednosnih papira uključuje račune vrijednosnih papira otvorene prije nego li je ova Konvencija stupila na snagu u skladu s člankom 19. stavkom 1.

2. Izuzev kada ugovor o računu izričito upućuje na ovu Konvenciju, sudovi države ugovornice primjenjuju stavke 3. i 4. pri primjeni članka 4. stavka 1. u pogledu ugovora o računu zaključenih prije stupanja na snagu ove Konvencije u odnosu na tu državu u skladu s člankom 19. Država ugovornica može, u vrijeme potpisivanja, potvrđivanja, prihvaćanja, pristanka ili pristupa, dati izjavu da njezini sudovi neće primjenjivati te stavke u pogledu ugovora o računu zaključenih nakon stupanja na snagu ove Konvencije u skladu s člankom 19. stavkom 1., ali prije stupanja na snagu ove Konvencije u odnosu na državu u skladu s člankom 19. stavkom 2. Ako je država ugovornica nejedinstvena država ona može takvu izjavu dati u pogledu bilo koje od svojih teritorijalnih jedinica.

3. Bilo koji izričiti uglavak u ugovoru o računu koji bi, prema pravilima države čije je pravo mjerodavno za taj ugovor, za posljedicu imao da se pravo na snazi u određenoj državi ili u teritorijalnoj jedinici određene nejedinstvene države primjenjuje na bilo koje od pitanja navedenih u članku 2. stavku 1., proizvodi učinak da je takvo pravo

mjerodavno za sva pitanja navedena u članku 2. stavku 1., pod uvjetom da je odnosni posrednik imao, u vrijeme zaključenja ugovora, ured u toj državi koji je udovoljavao uvjetu navedenom u drugoj rečenici članka 4. stavka 1. Država ugovornica može, u vrijeme potpisivanja, potvrđivanja, prihvaćanja, pristanka ili pristupa, dati izjavu da njezini sudovi neće primjenjivati ovaj stavak u pogledu ugovora o računu opisanog u ovom stavku u kojem su se stranke izričito suglasile da se račun vrijednosnih papira vodi u drugoj državi. Ako je država ugovornica nejedinstvena država ona može takvu izjavu dati u pogledu bilo koje od svojih teritorijalnih jedinica.

4. Ako su se stranke ugovora o računu, različitog od onog ugovora na koji se primjenjuje stavak 3., suglasile da se račun vrijednosnih papira vodi u određenoj državi ili teritorijalnoj jedinici određene nejedinstvene države, pravo na snazi u toj državi ili toj teritorijalnoj jedinici je pravo mjerodavno za sva pitanja navedena u članku 2. stavku 1., pod uvjetom da je odnosni posrednik imao, u vrijeme zaključenja ugovora, ured u toj državi koji je udovoljavao uvjetu navedenom u drugoj rečenici članka 4. stavka 1. Takav sporazum može biti izričit, a može biti i prešutno izvediv iz odredbi ugovora kao cjeline ili iz popratnih okolnosti.

GLAVA V. – ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 17. Potpis, potvrda, prihvata, odobrenje ili pristup

1. Ova Konvencija otvorena je za potpisivanje svim državama.
2. Ova Konvencija podvrgnuta je potvrdi, prihvatu ili odobrenju država potpisnica.
3. Bilo koja država koja ne potpiše ovu Konvenciju može joj pristupiti u bilo koje vrijeme.
4. Isprave o potvrdi, prihvatu, odobrenju ili pristupu moraju biti pohranjene kod Ministarstva vanjskih poslova Kraljevine Nizozemske, koja je depozitar ove Konvencije.

Članak 18. Regionalne organizacije gospodarskog udruživanja

1. Regionalna organizacija gospodarskog udruživanja koja je osnovana od strane suverenih država i ima nadležnost u određenim pitanjima koja uređuje ova Konvencija može jednako tako potpisati, prihvatiti, odobriti ili pristupiti ovoj Konvenciji. Regionalna organizacija gospodarskog udruživanja u tom slučaju ima prava i obveze država ugovornica, u onoj mjeri u kojoj ta organizacija ima nadležnost u pitanjima koja uređuje ova Konvencija. Gdje je broj država ugovornica odlučan u ovoj Konvenciji, regionalna organizacija gospodarskog udruživanja neće biti računata kao država ugovornica povrh svojih država članica koje su države ugovornice.

2. Regionalna organizacija gospodarskog udruživanja dužna je, u vrijeme potpisivanja, prihvaćanja, odobravanja ili pristupanja, pisanim putem obavijestiti depozitara navođenjem pitanja koja uređuje ova Konvencija u pogledu kojih su države članice prenijele nadležnost na tu organizaciju. Regionalna organizacija gospodarskog udruživanja dužna je žurno pisanim putem obavijestiti depozitara o bilo kojim promjenama u raspodjeli nadležnosti navedenih u obavijesti u skladu s ovim stavkom i o bilo kojem novom prijenosu nadležnosti.

3. Bilo koje pozivanje na “državu ugovornicu” ili “države ugovornice” u ovoj Konvenciji jednako se odnosi i na regionalnu organizaciju gospodarskog udruživanja gdje to proizlazi iz konteksta.

Članak 19. Stupanje na snagu

1. Ova Konvencija stupa na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od tri mjeseca računajući od dana kada je pohranjena treća isprava o potvrđivanju, prihvaćanju, odobrenju ili pristupanju iz članka 17.

2. Nakon toga, ova Konvencija stupa na snagu:

- a) za svaku državu ili regionalnu gospodarsku organizaciju regionalnog udruživanja iz članka 18. koja ju naknadno potvrdi, prihvati, odobri ili joj pristupi, prvog dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od tri mjeseca računajući od dana polaganja isprave o potvrđivanju, prihvaćanju, pristanku ili pristupu;
- b) za teritorijalnu jedinicu na koju se Konvencija proteže u skladu s člankom 20. stavkom 1., prvog dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od tri mjeseca računajući od dana obavješćivanja o izjavi iz tog članka.

Članak 20. Nejedinstvene države

1. Nejedinstvena država može, u vrijeme potpisivanja, potvrđivanja, prihvaćanja, odobravanja ili pristupanja, dati izjavu da se ova Konvencija primjenjuje na sve njezine teritorijalne jedinice ili samo na jednu odnosno na više njih.

2. Bilo koja takva izjava mora izričito navesti teritorijalne jedinice na koje se ova Konvencija primjenjuje.

3. Ukoliko država ne da izjavu prema stavku 1, ova Konvencija primjenjuje se na sve teritorijalne jedinice te države.

Članak 21. Rezerve

Nisu dozvoljene nikakve rezerve u pogledu ove Konvencije.

Članak 22. Izjave

Za svrhe članka 1. stavka 5., članka 12. stavaka 3. i 4., članka 16. stavaka 2. i 3. i članka 20.:

- a) o svakoj izjavi depozitar mora biti pisano obaviješten;
- b) svaka država ugovornica može izmijeniti izjavu podnošenjem nove izjave u bilo koje vrijeme;
- c) svaka država ugovornica može povući izjavu u bilo koje vrijeme;
- d) bilo koja izjava dana u vrijeme potpisivanja, potvrđivanja, prihvaćanja, odobravanja ili pristupanja proizvodi učinke istovremeno sa stupanjem na snagu ove Konvencije u odnosu na odnosnu državu; bilo koja izjava dana naknadno i bilo koja nova izjava proizvodi učinke prvog dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od tri mjeseca računajući od dana kada je depozitar dao obavijest u skladu s člankom 24.;
- e) povlačenje izjave proizvodi učinke prvog dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od šest mjeseci računajući od dana kada je kada je depozitar dao obavijest u skladu s člankom 24.

Članak 23. Otkaz

1. Država ugovornica može otkazati ovu Konvenciju na temelju pisane obavijesti depozitaru. Otkaz može biti ograničen na određene teritorijalne jedinice nejedinstvene države na koje se ova Konvencija primjenjuje.

2. Otkaz proizvodi učinke prvog dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od dvanaest mjeseci računajući od dana kada je depozitar primio obavijest. Kada je u obavijesti navedeno duže razdoblje nakon kojeg bi otkaz proizvodio učinke, otkaz proizvodi učinke po isteku tog dužeg razdoblja računajući od dana kada je depozitar primio obavijest.

Članak 24. Obavijesti depozitara

Depozitar je dužan obavijestiti članice Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu, i druge države i regionalne organizacije gospodarskog udruživanja koje su potpisale, potvrdile, prihvatile, odobrile ili pristupile Konvenciji u skladu s člancima 17. i 18., o slijedećem:

- a) potpisima, potvrdama, prihvatom, odobrenjima i pristupima iz članka 17. i 18.;
- b) datumima kada je ova Konvencija stupila na snagu u skladu s člankom 19.;
- c) izjavama i povlačenjima izjava iz članka 22.;
- d) obavijestima iz članka 18. stavka 2.;
- e) otkazima iz članka 23.

Potvrđujući ovo, niže potpisani, dužno za to ovlašteni, potpisali su ovu Konvenciju.

Sačinjena u Haagu, dana.....20., na engleskom i francuskom jeziku, od kojih su oba teksta jednako izvorna, u jednom primjerku koji će biti pohranjen u pismohranu Vlade Kraljevine Nizozemske, i kojeg će ovjerovljene preslike biti poslane, diplomatskim putem, svakoj državi članici Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu na dan njezine Devetnaeste sjednice kao i svim državama koje su sudjelovale na toj Sjednici.